

[Halvgaard]

som sagt kun muligt ved at gennemføre en helt anden økonomisk og beskæftigelsesmæssig politik, som vi utallige gange har været inde på.

Det er nok ikke for meget at sige, at der hersker uklare og nærmest kaotiske tilstande vedrørende lærlingeuddannelserne. Forholdet er jo, at man har det tostrengede uddannelsessystem mesterlæren og EFG, og der er desværre også meget stor uenighed inden for erhvervslivet om – også blandt de unge – hvilken af disse to uddannelsesformer der er den bedste. Det skal ikke være nogen hemmelighed – og det fremgår også af de debatter, vi har haft tidligere – at fremskridtspartiet ikke er en varm tilhænger af EFG-uddannelserne. Det beror simpelt hen på, at vi ikke mener, de elever, som ønsker en håndværksmæssig uddannelse, skal fortsætte en teoretisk uddannelse med basisåret i forlængelse af folkeskolen; det gør dem endnu mere skoletrætte. Vi mener, at mesterlæren, hvis den blev moderniseret, ville være et godt grundlag for hele lærlingeuddannelsen. Derfor vil vi også arbejde for, at der bliver en fornuftig løsning af en koordination imellem mesterlæren og EFG.

Også praktiske omstændigheder afholder mange unge fra at vælge en lærlingeuddannelse. Der er i undervisningsministerens redegørelse peget på nogle af disse ting, f. eks. den geografisk uhensigtsmæssige placering af mange uddannelsesinstitutioner. Det betyder overnatninger for eleverne osv.; dér savner man faktisk de gamle tekniske skoler, som var spredt over hele landet, og hvor der virkelig foregik en grundig og omhyggelig undervisning.

Man bør nok også overveje, inden man nu begynder på en omsiggribende placering af nye gymnasier, at tage i betragtning, om ikke det i hvert fald var bedre, hvis man satsede noget mere på en spredning af de praktiske uddannelsessteder. Vi mener også, man må overveje, hvad vi egentlig kan bruge 10. klasse i folkeskolen til. Det er muligt, at der kunne samarbejdes dér med hensyn til et lærlingeuddannelsesforløb.

Vi ønsker ikke fra fremskridtspartiets side at nedbryde uddannelsernes sektorvise struktur, som undervisningsministeren efterlyste svar på. Vi ønsker såvel teknisk skole som handelsskolerne og gymnasiet bevaret i den oprindelige form. De har hver især deres op-

gave, som de hidtil har varetaget på både en god og tilfredsstillende måde. Det ønsker vi i hvert fald ikke at ødelægge, men derimod mener vi, at såvel de unge som erhvervslivet har krav på et klart uddannelsesmønster vedrørende lærlingeuddannelserne, og at det er en opgave, der må prioriteres højt.

Bertel Haarder (V):

Tilgangen til gymnasiet svulmer, og det får nu amterne til at bygge endnu flere gymnasier, hvorefter man kan vente, at endnu flere elever vil vælge at gå i gymnasiet, fordi det ligger så bekvemt i nærheden af hjemmet. Erhvervsskoler er der derimod færre af, de ligger som regel længere borte, og dem gør man ikke så meget ud af i folkeskolen, hvor lærerne jo selv har gået i gymnasiet, og hvor alting drejer sig om gymnasiet, der er det naturlige mål for den boglige stræben, der præger folkeskolen. Samtidig ser man, at der på flere og flere områder kræves studentereksamen, for at man kan komme ind, og når flere tager studentereksamen, bliver det endnu sværere at komme ind uden. Det er den onde cirkel, vi befinder os i.

Det er en rystende oplysning, som er kommet frem her i foråret, at der på mange EFG-basisår går studenter, som altså dermed er 7, somme tider 8 år om at tage dette lands korteste uddannelse.

Denne udvikling skal vi naturligvis ikke passivt finde os i. Venstre er glad for den decentralisering af gymnasietilbuddet, der finder sted, men vi vil advare amterne mod at udvide gymnasiekapaciteten for meget. Det har vi flere grunde til.

For det første er den svulmende tilgang til gymnasiet for en stor del konjunkturbestemt, præget af de unges og deres forældres ofte meget overdrevne forestillinger om ungdomsarbejdsløsheden og vanskelighederne ved at finde arbejde og uddannelsesplads, og en betydelig del af mertilgangen skyldes, at mange flere går i gymnasiet direkte fra 9. klasse.

Dernæst håber vi, at der hurtigt indtræder nogle ændringer i uddannelsesstrukturen, som kan dreje udviklingen og forbedre de muligheder, der er ved siden af gymnasiet, altså forbedre alternativerne til gymnasiet. Folkeskolen må indstille sig på at gøre lige så meget ud af erhvervsuddannelserne som